

ACTIVITATEA FILIALELOR STRĂINE ÎN ROMÂNIA

Globalizarea exprimă creșterea și internaționalizarea piețelor de bunuri, servicii, a piețelor financiare și este un proces multidimensional al integrării economice făcând astfel ca economiile naționale să devină din ce în ce mai interconectate și interdependente.

Una dintre laturile globalizării se referă la prezența comercială a întreprinderilor multinaționale (MNE) sau a filialelor întreprinderilor străine (FATS) în economiile naționale. Astfel pentru măsurarea impactului și activității acestora la nivelul Uniunii Europene a fost stabilit un set de indicatori referitori la filialele străine. Principalii indicatori ai filialelor străine așa cum sunt ei definiți la nivel european, care sunt prezentați în această publicație sunt : numărul întreprinderilor, numărul mediu de salariați, cifra de afaceri, valoarea adăugată brută la costul factorilor.

Date generale.....	1
1. Numărul de întreprinderi, numărul de întreprinderi FATS.....	2
2. Numărul mediu de salariați, total și în întreprinderi FATS.....	2
3. Cifra de afaceri și valoarea adăugată brută, total și în întreprinderi FATS.....	3
4. Principalii indicatori ai filialelor străine, repartizați pe activități.....	4
5. Principalii indicatori ai filialelor străine, aflate sub control intracomunitar	5
Definirea indicatorilor și note metodologice.....	5

Date generale

Statistica **FATS** își propune să furnizeze informații asupra indicatorilor economici cheie (cifra de afaceri, numărul de salariați, valoarea adăugată brută la costul factorilor) ai filialelor întreprinderilor străine în România.

În această publicație sunt prezentate informații privind principalele rezultate economice ale filialelor străine în România, respectiv întreprinderi controlate de entități nerezidente (străine), inclusiv de persoane fizice, pentru anul de referință 2019.

Încadrarea într-unul dintre sectoarele economice s-a făcut în funcție de activitatea principală a întreprinderii, conform clasificării activităților din economia națională, CAEN Rev.2.

Cea mai mare pondere a cifrei de afaceri a fost realizată de filiale ale întreprinderilor din Germania.

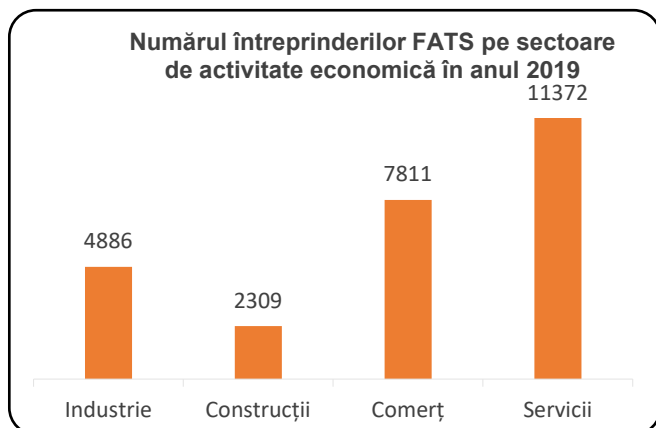
În medie într-o întreprindere FATS s-au înregistrat 44 de salariați.

Cifra de afaceri medie realizată de o întreprindere FATS a fost de 31,4 mil. lei, iar valoarea adăugată brută de 6,3 mil. lei

În sectorul "Servicii" s-a înregistrat cel mai mare număr de filiale străine (FATS).

1. Numărul de întreprinderi, numărul de întreprinderi FATS

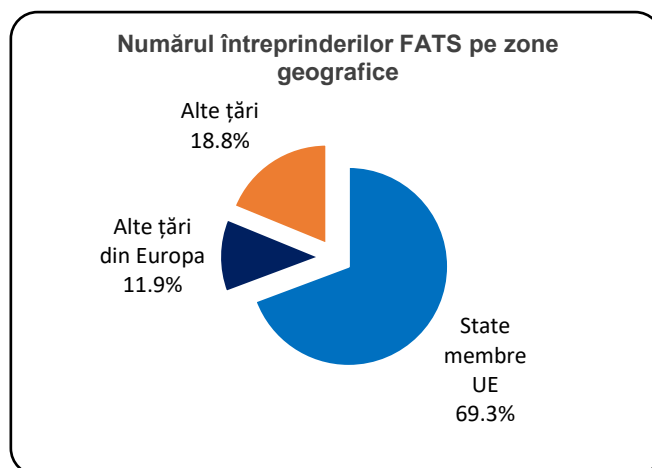
În România, la sfârșitul anului 2019, numărul de întreprinderi active din economie (industrie, construcții, comerț și servicii) a fost de 517455. Sectorul "Industria" însuma 59301 întreprinderi, respectiv 11,5% din total. Cea mai mare pondere a fost deținută de întreprinderile din cadrul sectorului "Servicii", respectiv 43,8%. Sectorul "Comerț" reprezenta 33,1% din totalul întreprinderilor active, iar ponderea înregistrată în cadrul sectorului "Construcții" a fost de 11,6%.

[Date grafic 1.3.xlsx](#)

Din totalul întreprinderilor active din anul 2019, întreprinderile FATS au totalizat un număr de 26378, ceea ce reprezintă o pondere de 5,1%. Se observă că cea mai mare pondere a întreprinderilor FATS se regăsește în sectorul "Servicii" care însuma 11372 întreprinderi, iar cel mai mic număr în sectorul "Construcții", respectiv 2309. În ceea ce privește ponderea întreprinderilor FATS în total sector, cea mai mare s-a înregistrat în industrie 8,2%, în timp ce valoarea cea mai scăzută s-a înregistrat în construcții 3,8%.

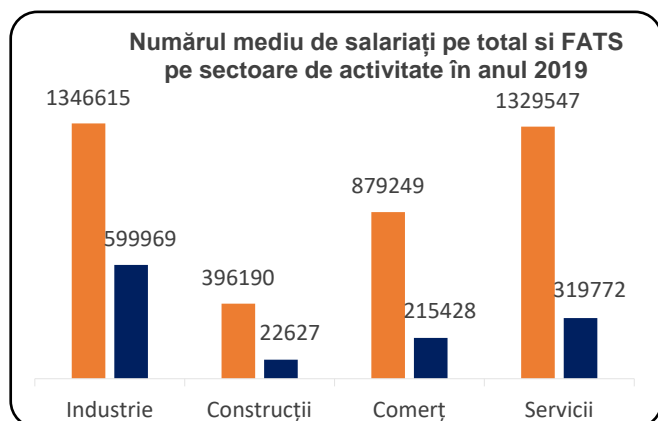
În ceea ce privește repartizarea filialelor străine după locația întreprinderii care deține controlul, pentru anul 2019, ponderea filialelor întreprinderilor situate în statele membre UE, reprezintă 69,3% din total FATS, față de 11,9% cât reprezintă ponderea deținută de filialele din alte țări europene.

[Date grafic 2.4,5,6.xlsx](#)

2. Numărul mediu de salariați, total și în întreprinderi FATS

În anul 2019, la nivel total cel mai mare număr mediu de salariați a fost înregistrat în întreprinderile din industrie (1346615 salariați), urmate de servicii (1329547 salariați), comerț (879249 salariați) și construcții (396190 salariați).

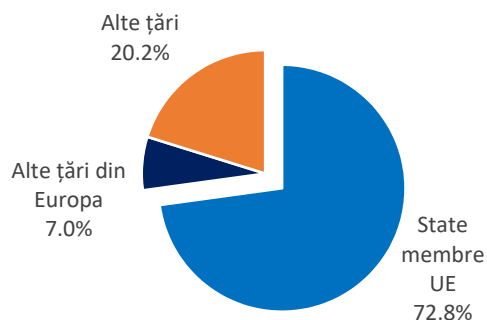

[Date grafic 1.3.xlsx](#)

În întreprinderile FATS cu activitate principală de industrie s-au înregistrat 599969 salariați ceea ce reprezintă 44,6% din numărul salariaților din industrie, în servicii regăsim un număr de 319772 salariați reprezentând 24,1% din total servicii, comerțul totalizează 215428 salariați reprezentând 24,5% din total comerț, iar cel mai scăzut număr de salariați se înregistrează în construcții, 22627 salariați care echivalează cu 5,7% din total salariați construcții.

Se observă că cel mai mare număr mediu de salariați este deținut de întreprinderile filiale străine controlate de întreprinderi din statele membre UE, respectiv 843294 salariați, ceea ce reprezintă 72,8% din total FATS. Întreprinderile FATS controlate de alte țări europene reprezintă o pondere de 7,0% din total FATS, reprezentând un număr mediu de salariați de 80892.

Structura numărului mediu de salariați în întreprinderile FATS pe zone geografice

[Date grafic 2.4.5.6.xlsx](#)

3. Cifra de afaceri și valoarea adăugată brută, total și în întreprinderi FATS

- mil. lei -

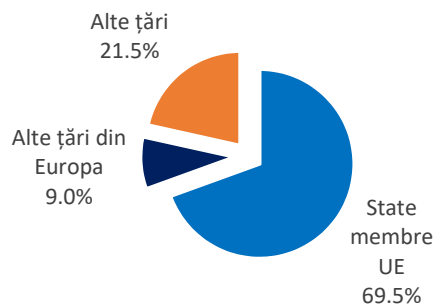
Sector de activitate	Cifra de afaceri		Valoarea adăugată brută la costul factorilor	
	Total 2019	Din care: FATS	Total 2019	Din care: FATS
Industrie	553753	375649	133319	76792
Construcții	112564	15518	36003	4491
Comerț	671874	326956	90720	36200
Servicii	306709	110888	129495	48460
TOTAL	1644900	829011	389537	165943

[Date tabel 1.xlsx](#)

În 2019, se observă că cea mai mare pondere a cifrei de afaceri se regăsește în sectorul comerț la nivel total, iar în întreprinderile FATS cea mai mare pondere se regăsește în sectorul industrie (respectiv 45,3% din total cifră de afaceri FATS).

Tot în sectorul industrie s-a înregistrat și cea mai mare valoare adăugată brută la costul factorilor, respectiv 46,3% din total înregistrat în întreprinderile FATS.

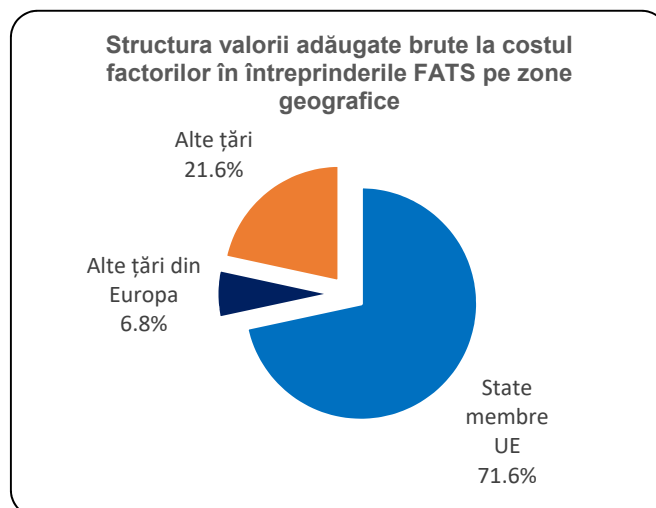
Structura cifrei de afaceri în întreprinderile FATS pe zone geografice

Cea mai mare valoare a cifrei de afaceri a fost realizată în întreprinderile FATS aflate sub control intracomunitar, în valoare de 576110 mil.lei. Valoarea cifrei de afaceri realizate în întreprinderile FATS aflate sub controlul altor țări europene a fost de 74541 mil. lei.

[Date grafic 2.4.5.6.xlsx](#)

Și în cazul valorii adăugate brute la costul factorilor cea mai mare pondere a acestora se regăsește la întreprinderile FATS controlate de state intracomunitare (118877 mil. lei). Întreprinderile FATS controlate de alte țări europene au realizat o valoare adăugată brută de 11224 mil. lei.

[Date grafic 2,4,5,6.xlsx](#)

4. Principalii indicatori ai filialelor străine, repartizați pe activități

Analizând repartizarea cifrei de afaceri din întreprinderile FATS pe activități desfășurate, conform CAEN Rev.2, se constată că cea mai mare pondere este deținută de secțiunea *comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor* 39,4%, urmată de secțiunea *industria prelucrătoare* 37,4%. Cea mai scăzută valoare a fost înregistrată în activitatea de *reparații de calculatoare, de articole personale și de uz gospodăresc* (149 mil.lei).

În cadrul industriei prelucrătoare în anul 2019 ponderea cea mai ridicată a cifrei de afaceri (32,7%) este deținută de întreprinderile cu activitate principală de “fabricarea autovehiculelor de transport rutier, a remorcilor și semiremorcilor”, urmată de cele din “fabricarea produselor de cocserie și a produselor obținute din prelucrarea țiteiului” și de cele cu activitatea principală în “fabricarea echipamentelor electrice”(6,8%), “fabricarea produselor din cauciuc și mase plastice” (6,6%) și de cele cu activitatea principală din “industria alimentară” și “industria metalurgică” (6,1%).

În comerțul cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor, cea mai mare pondere a cifrei de afaceri s-a înregistrat de către întreprinderile FATS din “comerțul cu ridicata cu excepția comerțului cu autovehicule și motociclete” respectiv 48,8%.

Activitate conform CAEN Rev.2	Număr întreprinderi FATS	Număr mediu de salariați (persoane)	Cifra de afaceri (mil.lei)	Valoarea adăugată brută la costul factorilor (mil.lei)
Industria extractivă	108	16655	22918	8930
Industria prelucrătoare	4185	558466	310284	62263
Producția și furnizarea de energie electrică și termică, gaze, apă caldă și aer condiționat	431	15583	38157	4386
Distribuția apei; salubritate, gestionarea deșeurilor, activități de decontaminare	162	9265	4289	1213
Construcții	2309	22627	15518	4491
Comerț cu ridicata și cu amănuntul; repararea autovehiculelor și motocicletelor	7811	215428	326956	36200
Transport și depozitare	1350	49295	21851	4290
Hoteluri și restaurante	813	18633	3879	1720
Informații și comunicații	1922	111828	44770	21733
Tranzacții imobiliare	2776	8026	7924	4648
Activități profesionale, științifice și tehnice	3092	48122	18432	7655
Activități de servicii administrative și activități de servicii suport	1361	83300	13884	8374
Reparații de calculatoare, de articole personale și de uz gospodăresc	58	568	149	40
TOTAL	26378	1157796	829011	165943

[Date tabel 2.xlsx](#)

5. Principalii indicatori ai filialelor străine, aflate sub control intracomunitar

Repartizarea cifrei de afaceri în funcție de țara în care se găsește întreprinderea care deține controlul, relevă faptul că Germania deține cea mai mare pondere cu 24,6% din total controlului intracomunitar, urmată de Franța cu 18,9% și pe locul trei Austria cu 12,7%. În cazul valorii agăugate brute la costul factorilor, ponderea cea mai ridicată este deținută de Germania 25,3% din total intracomunitar, urmată de Franța 17,5% și Austria 12,5%.

Țările membre UE (intracomunitare)	Număr întreprinderi	Număr mediu de salariați	Cifra de afaceri -mil.lei-	Valoarea adăugată brută la costul factorilor -mil.lei-
Austria	1131	54192	73396	14852
Belgia	597	16208	7593	1693
Bulgaria	433	4298	3239	708
Cehia	207	3942	5775	979
Cipru	1376	36352	25004	5441
Danemarca	158	6851	4251	874
Finlanda	34	2874	1013	506
Franța	1299	138647	108756	20765
Germania	2627	206123	141607	30083
Grecia	933	16144	11732	2805
Irlanda	103	8468	3570	1190
Italia	4775	103511	41325	9694
Luxemburg	303	23376	16575	2135
Marea Britanie	760	72820	48670	9477
Polonia	228	10340	5577	1304
Portugalia	92	2763	1284	433
Slovacia	129	967	519	155
Spania	618	15085	7822	1823
Suedia	188	15499	6270	1714
Țările de Jos	1005	83570	44032	9878
Ungaria	1071	12969	14423	1599
Altele	214	8295	3676	769
TOTAL	18281	843294	576110	118877

[Date tabel 3.xlsx](#)

Definirea indicatorilor și note metodologice

Sfera cercetării privind FATS Inward în România cuprinde toate întreprinderile cu personalitate juridică, aflate sub control străin și a căror activitate este cuprinsă în secțiunile B – N conform CAEN Rev.2 și diviziunea 95. Datele din această publicație nu includ și pe cele ale întreprinderilor ce aparțin secțiunii K (intermedieri financiare și asigurări).

Activitatea principală exercitată (clasa CAEN Rev.2) se determină potrivit Clasificării Activităților din Economia Națională aprobată prin H.G. Nr. 656/6.10.1997, cu modificările și completările ulterioare, Ordinul Președintelui INS nr.337/2007 privind actualizarea Clasificărilor activităților din economia națională (CAEN).

Filiala reprezintă o întreprindere (unitate legală) cu personalitate juridică controlată de o alta, direct sau indirect.

Controlul reprezintă dreptul de determina politica generală a întreprinderii. În acest context, întreprinderea A este controlată de întreprinderea B, dacă întreprinderea B care controlează, direct sau indirect, deține mai mult de jumătate din acțiuni sau din numărul de voturi.

Principalii indicatori analizați în această publicație sunt: numărul de întreprinderi, numărul de salariați, cifra de afaceri și valoarea adăugată brută.

Cifra de afaceri reprezintă suma veniturilor facturate rezultate din vânzări de bunuri, vânzări de mărfuri, executarea de lucrări și prestarea de servicii, mai puțin rabaturile, remizele și alte reduceri acordate clienților.

Numărul mediu de salariați reprezintă o medie aritmetică simplă, calculată prin împărțirea sumei efectivelor zilnice de salariați din anul respectiv - inclusiv din zilele de repaos săptămânal, sărbători legale și alte zile nelucrătoare - la numărul cumulat al zilelor calendaristice (365 de zile). Salariații care nu sunt angajați cu normă întreagă se includ în numărul mediu, proporțional cu timpul de lucru prevăzut în contractul de muncă. Salariații detașați se iau în calculul numărului mediu la unitatea de la care își încasează drepturile salariale. Salariații aflați în delegare se iau în calcul la unitatea care i-a delegat.

Valoarea adăugată brută la costul factorilor se calculează ca suma dintre cifra de afaceri, producția de imobilizări și alte venituri de exploatare, variația stocurilor, din care se scad cheltuielile de bunuri și servicii, precum și alte taxe și impozite pe produs și producție.

Țările membre UE (intracomunitare): Austria, Belgia, Bulgaria, Cehia, Cipru, Croația, Danemarca, Estonia, Finlanda, Franța, Germania, Grecia, Italia, Irlanda, Letonia, Lituania, Luxemburg, Malta, Marea Britanie, Țările de Jos, Polonia, Portugalia, Slovacia, Slovenia, Spania, Suedia, Ungaria.

Alte țări europene: Belarus, Elveția, Moldova, Norvegia, Rusia, Turcia, Ucraina, și statele balcanice.

INSTITUTUL NAȚIONAL DE STATISTICĂ
Bulevardul Libertății nr. 16, sector 5, BUCUREȘTI
Telefon: 318.18.71, 317.77.70; Fax: +40 021 312.48.75
e-mail: romstat@insse.ro <http://www.insse.ro>
ISSN 1583-1108 ISSN-L 1583-1108
Tiraj: 15 exemplare

